

038. De nieuwe spelling (auteur: Corriejanne Timmers)

Binnenkort is het zover, als er tenminste niets tussen komt: de langverbeide nieuwe spelling van het Nederlands wordt een feit.

Met andere woorden, als de Nederlandse Taalunie het er goed afbrengt, als allerlei commissies in allerijl tot unanimité kunnen komen en als het Comité van Ministers een en ander sanctioneert, krijgen we nog dit jaar een nieuwe woordenlijst, oftewel een opvolger van het oude, vertrouwde Groene Boekje.

Pas na publicatie van deze woordenlijst zullen de Nederlandse en de Vlaamse overheid het gebruik van de aangepaste spelling opleggen aan onderwijs en officiële instanties, waarmee de nieuwe spelling voor talloze employés van kracht wordt, wat in beide landen gelijktijdig, maar wel geleidelijk zal gebeuren.

Daarover zal nog worden afgestemd met enkele belanghebbenden, aldus een woordvoester van de Taalunie.

Uiteraard is van tevoren onder meer advies gevraagd aan de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen en aan de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, waarbij rekening is gehouden met de financieel-economische effecten van een spellingaanpassing.

Er verandert nogal wat; zo is het de bedoeling dat de inconsequenties in de spelling van de bastaardwoorden – waarvan sommige al millennialang in gebruik zijn – zoveel mogelijk worden geëlimineerd.

Met een ongelooflijke accuratesse zijn de eerste lijsten met uitzonderingen al getypt, maar helaas kan niet iedereen het resultaat appreciëren en beginnen de betrokkenen te bakkeleien, wat niet zozeer leidt tot panegyrieken als wel tot welhaast gênante satiren, waarin verongelijkte linguïsten hun collega's in diskrediet brengen, uitmaken voor neanderthalers, iezegrimmen of naïevelingen en hen beschuldigen van misantropie, donquichotterie, machiavellistische neigingen en prehistorisch aandoend baltsgedrag.

Naar verluidt zijn de experts ertoe geprest nieuwe regels te formuleren voor het gebruik van tussenletters in samenstellingen en afleidingen.

Die regels zouden hebben geleid tot een homerische strijd, waarbij de belligerenten blijk geven van rabiate xenofobie.

Er wordt dan ook gefluisterd dat het misschien beter is de status-quo te handhaven. Ook de diakritische tekens apostrof, trema en liggend streepje zijn aan een kritisch onderzoek onderworpen.

Niettemin zijn de meeste van de regels op dit gebied intact gebleven; hiermee hebben de vernieuwers nauwelijks gescoord.

Kortom, tot dusver zijn er slechts weinig ja's, maar des te meer misschien.

Nog even en we weten exact hoe de nieuwe spelling eruitziet: wordt het een apotheose of een hellevaart?